7 Δεκεμβρίου 2018

Αρχιμ. Δανιήλ Ψωίνος: Ο Άγιος Παΐσιος ήταν ένας ευαίσθητος άνθρωπος, γιατί ζούσε για τους άλλους

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Πολυμέσα - Multimedia

Το φιλότιμο καθαρίζει την καρδιά του ανθρώπου και την καθιστά έτοιμη για να κατοικήσει ο Χριστός. Και μέσω του φιλότιμου μπορεί ο άνθρωπος να θεμελιώσει αληθινή σχέση με τον Θεό και τον συνάνθρωπο του.

Την τρίτη κατά σειρά ομιλία του με θέμα: **«Μαθητεία στον Άγιο Παΐσιο τον Αγιορείτη: Το φιλότιμο στην πνευματική ζωή»**, πραγματοποίησε ο Αρχιμανδρίτης Δανιήλ Ψωίνος, στον Ιερό Ναό Ευαγγελιστρίας Πειραιώς, την Τετάρτη 5 Δεκεμβρίου.

Της ομιλίας, που δόθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...»,προηγήθηκε Ιερά Παράκληση προς την Υπεραγία Θεοτόκο τη Βηματάρισσα.

Το φιλότιμο είναι μία πολύ μεγάλη λέξη, τόνισε ο π. Δανιήλ. Μια λέξη με βαθύ περιεχόμενο, με πολλές παραμέτρους και με ευρεία σημασία.

Η λέξη φιλότιμο, έτσι όπως την εννοούμε, δεν μεταφράζεται σε καμία γλώσσα. Εμπεριέχει μέσα της ένα σύνθετο πλέγμα αρετών.

Ετυμολογικά σημαίνει την αγάπη για την τιμή. Και αν μελετήσουμε την Αγία Γραφή, η λέξη αυτή απαντάται τρεις φορές, στις επιστολές του Αποστόλου Παύλου.

«Όταν λέμε ότι κάποιος έχει φιλότιμο, σημαίνει ότι είναι υπέρ το δέον συνεπής στις υποχρεώσεις του. Αυτή είναι η μια σημασία της λέξεως αυτής.

Άλλη σημασία, αναφέρεται σε εκείνον που πρόθυμα εκτελεί τα καθήκοντα του και μάλιστα με ευσυνειδησία.

Μια ακόμη σημασία που λαμβάνει αυτός ο όρος, καταδεικνύει εκείνον που δεν θέλει να δίνει δικαιώματα να θιγεί η τιμή και η υπόληψη του».

Με τον όρο φιλότιμο γενικότερα δηλώνουμε και φανερώνουμε την αξιοπρέπεια, την τιμή αλλά και την περηφάνεια, με την καλή έννοια.

Η λέξη φιλότιμο, ήταν πολύ αγαπημένη λέξη για τον Άγιο Παΐσιο. Την χρησιμοποιούσε συχνά στον λόγο του, στην διδαχή του, στην διδασκαλία του, όταν ήθελε να περάσει σπουδαία μηνύματα, σε όποιον βρίσκονταν απέναντί του.

Και την χρησιμοποιούσε γιατί εμπερικλείει μέσα της μεγάλη δύναμη. Κι αυτήν την δύναμη, μέσω της λέξεως αυτής, προσπαθούσε να την διοχετεύσει ο Άγιος στους ανθρώπους που ζητούσαν την συμβουλή του.

Το φιλότιμο, συνέχισε ο π. Δανιήλ μεταφέροντας τον λόγο του Αγίου, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την πνευματική ζωή, διότι ο άνθρωπος χωρίς φιλότιμο δεν μπορεί να προχωρήσει ούτε στην ζωή του, ούτε και στα πνευματικά πράγματα.

«Η πνευματική ζωή απαιτεί αγάπη, μεράκι, συνέπεια, προθυμία, ευσυνειδησία, αξιοπρέπεια, αγώνα, χαρά, δηλαδή φιλότιμο. Χωρίς το φιλότιμο δεν γίνεται τίποτε.

Ο άνθρωπος που έχει φιλότιμο, αναπαύεται εσωτερικά. Το φιλότιμο έρχεται να ηρεμήσει την κατάσταση της ψυχής και τότε ο άνθρωπος μπορεί να δει πολύ εύκολα τι γίνεται μέσα του κι έτσι γνωρίζει τον εαυτό του».

Το να γνωρίσει ο άνθρωπος τον εαυτό του αποτελεί την βάση για να προχωρήσει στα πνευματικά, διότι αποτελεί τον μαγνήτη που έλκει τις αρετές που αποτελούν

τα πνευματικά όπλα με τα οποία δίνει τις πνευματικές μάχες.

Κι όταν γνωρίσει τον εαυτό του, ξέρει και τον άλλον και μπορεί διακριτικά να τον καταλάβει, να τον συναισθανθεί και να τον βοηθήσει.

Ο Άγιος Παΐσιος ήταν φιλότιμος άνθρωπος και γι' αυτό έγινε και διακριτικός άνθρωπος. Όσοι τον επισκέπτονταν έφευγαν ωφελημένοι. Δεν ωφελούνταν μόνο, όσοι δεν είχαν φιλότιμο, θέληση για πνευματικό αγώνα.

Ο φιλότιμος άνθρωπος στην ζωή του, συχνά αδικείται, παρατήρησε ο π. Δανιήλ. Όποιος όμως αδικείται δέχεται μέσα του Αυτόν που πρώτος αδικήθηκε, δηλαδή τον ίδιο τον Χριστό.

Το φιλότιμο καθαρίζει την καρδιά του ανθρώπου και την καθιστά έτοιμη για να κατοικήσει ο Χριστός. Και μέσω του φιλότιμου μπορεί ο άνθρωπος να θεμελιώσει αληθινή σχέση με τον Θεό και τον συνάνθρωπο του.

«Ο Άγιος έλεγε ότι φιλότιμο είναι το ευλαβικό απόσταγμα καλοσύνης, η οποία είναι λαμπικαρισμένη αγάπη του ανθρώπου, δηλαδή έχει ο άνθρωπος μέσα του περίσσεια αγάπης, αγάπης καθαρής.

Έχοντας ο άνθρωπος αυτήν την αγάπη μέσα του, μπορεί να ζήσει τον παράδεισο και στον παράδεισο από τώρα».

Ο Άγιος ταύτιζε το φιλότιμο με την πνευματική ευαισθησία. Ο ίδιος ήταν ένας ευαίσθητος άνθρωπος, γιατί ζούσε για τους άλλους.

Το πρότυπο του φιλότιμου, της πνευματικής αρχοντιάς, είναι ο Χριστός. Είναι φιλότιμος ο Θεός μας γιατί δίνει σε όλους, προσφέρει και προσφέρεται ο ίδιος σε όλους.

Το φιλότιμο είναι τελικά το κλειδί κάθε προκοπής. Υποχρεώνει τον άνθρωπο να κινηθεί πέρα από το καθήκον και την όποια υποχρέωση, χωρίς κανείς να του το ζητήσει, κινούμενος από ανιδιοτελή αγάπη. Ο άνθρωπος που έχει το φιλότιμο μέσα του, έχει και την παρουσία του Θεού.

Ο Άγιος τόνιζε ακόμη ότι, φιλότιμο σημαίνει να είναι κανείς αγωνιστής και να προσπαθεί διαρκώς. Εάν ο άνθρωπος δεν κοπιάσει πνευματικά, δεν θα λάβει χάρη και ευλογία από τον Θεό.

Έλεγε ακόμη για τους Έλληνες, ότι παρά τα κουσούρια που έχουν, ο Θεός τους προίκισε με δύο σπάνια χαρίσματα, με φιλότιμο και με λεβεντιά.

Κλείνοντας ο π. Δανιήλ με τον λόγο του Αγίου, σημείωσε:

«Εχθρός του φιλότιμου είναι η φιλαυτία, δηλαδή ο εγωισμός. Με φιλότιμο να εργάζεται ο άνθρωπος στον Χριστό, δηλαδή με προθυμία, με χαρά, με εσωτερική δύναμη».

Του Σταμάτη Μιχαλακόπουλου

Την ομιλία μπορείτε να παρακολουθήσετε εδώ: